

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2018, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul Tomița Mihail, în cauza penală în privința inculpatului

Starciuc Vasile XXX, născut la
XXX, originar din XXX, domiciliat
în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 12.04.2018 – 14.08.2018;
2. Instanța de apel: 03.09.2018 – 20.12.2018;
3. Instanța de recurs: 19.03.2019 – 10.07.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 14 august 2018, Starciuc Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și în baza art.266 Cod penal 1 an închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Starciuc Vasile în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 11140 lei.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că, Starciuc Vasile, la 30 iunie 2017, în jurul orei 18:00, deținând permisul de conducere cu nr.1463000618, eliberat la data de 20.05.2014, cu categoria admisă „B”, aflându-se la volanul automobilului de model „Ford Curier”, cu n/î XXX, deplasându-se pe drumul local, acoperit cu pietriș, dintre satele Flocoasa și Ciobalaccia, r-nul Cantemir, a încălcat cerințele pct.45 alin.(1) lit.a), b), c), d) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, care prevede că, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea sihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și articularitățile

încărcăturii; d) situația rutieră; precum și pct.83 lit.a) al Regulamentului, potrivit căruia este interzisă transportarea persoanelor al căror număr depășește numărul de locuri prevăzute prin caracteristica tehnică a vehiculului și, în consecință, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și a derapat de pe suprafața traseului, intrând în coliziune cu un copac de pe acostament, în rezultatul cărui fapt, pasagerului Șișcov Piotr i-au fost cauzate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de traumă vertebro-medulară, manifestată prin fractura procesului spinos a vertebrei cervicale C4, fractura marginală a vertebrei cervicale C6, șoc spinal, tetrapareză normostenică moderată, dereglarea funcțiilor organelor pelviene (tip retenția urinei).

Tot el, la aceeași dată, după comiterea accidentului rutier, ignorând prevederile pct.12 alin.(1) lit.a),b),c) și g) al Regulamentului circulației rutiere, care stipulează expres că, conducătorul de vehicul implicat într-un accident în trafic rutier este obligat să oprească imediat vehiculul implicat în accident, să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier, să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție, a părăsit locul accidentului rutier.

3. La data de 21 august 2018, împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia în partea pedepsei penale, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie condamnat: - în baza art.264 alin.(3) Cod penal la 2 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, iar în temeiul cu art.90 Cod penal să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an; - în baza art.266 Cod penal la 135 ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Pedepsa definitivă, care urmează a fi stabilită în temeiul art.84 alin.(3) Cod penal să fie stabilită ținându-se cont de prevederile art.87 Cod penal.

În motivarea cererii de apel, inculpatul a invocat că, instanța i-a aplicat o pedeapsă prea aspră, neavând niciun temei legal în acest sens, precum nici pentru încasarea cheltuielilor judiciare din contul său; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal; - nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prevăzute de art.76 Cod penal, că și-a recunoscut vinovăția, că se căiește sincer pentru fapta comisă, de persoana lui, că are loc permanent de trai, că se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, că una dintre infracțiunile incriminate face parte din categoria celor comise din imprudență, că nu se află la vidența medicului narcolog, psihiatru, că este supus militar; - instanța nu a ținut cont de faptul că partea vătămată nu are pretenții de ordin material și moral față de el; - că în speță persistă circumstanțe excepționale, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite; - că la aplicare pedepsei complementare nu a ținut cont de prevederile art.79 Cod penal; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.227 Cod de procedură penală și eronat a dispus încasarea din contul său a cheltuielilor judiciare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2018, apelul declarat de către inculpat a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepselor și încasării cheltuielilor de judecată, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Starciuc Vasile, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 6 luni închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul

parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 3 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă.

În rest sentința a fost menținută.

În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a reținut că, sentința a fost contestată doar în partea pedepsei penale și a cheltuielilor judiciare.

În partea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, prima instanță nu a analizat nici fapta și nici persoana inculpatului din perspectiva criteriilor generale de individualizare a pedepsei, limitându-se doar la argumentarea aplicării prevederilor art.90 Cod penal. De asemenea, nu a stabilit categoria și mărimea pedepsei pentru fiecare infracțiune în parte, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal și fără să aibă în vedere scopul pedepsei penale, prevăzut de art.61 Cod penal.

Astfel, ținând cont de prevederile art.61 și 75 Cod penal, de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care fac parte - cea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal din categoria celor grave, iar cea prevăzută de art.266 Cod penal din categoria celor ușoare, că infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal a fost comisă din imprudență, de motivul săvârșirii infracțiunii, de persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv, că anterior nu a fost condamnat, că și-a recunoscut vinovăția, cauza fiind examinată în procedură simplificată, că circumstanțe agravante nu au fost reținute, iar drept circumstanță atenuantă a fost reținută căința sinceră și repararea benevolă a prejudiciului cauzat sănătății lui Șișcov Piotr, de lipsa pretențiilor din partea părților vătămate, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, și a considerat că pedeapsa echitabilă pentru săvârșirea infracțiunilor incriminate va fi - pentru infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani, iar pentru infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal de 6 luni închisoare și în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, de 2 ani și 3 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis.

Având în vedere circumstanțele reținute pentru stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de apel a considerat că munca neremunerată în folosul comunității nu este o pedeapsă rațională.

Totodată, instanța de apel a conchis că, reieșind din circumstanțele faptei și personalitatea inculpatului, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

Cu referire la cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, instanța de apel a conchis că, prima instanță a interpretat eronat prevederile art.227-229 Cod de procedură penală și greșit a dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 11140 lei, suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, or acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Astfel că, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al SUP a IP Cantemir din 26.07.2017, a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale, în vederea stabilirii

gravității vătămarilor corporale la partea vătămată Pavel Alina și la partea vătămată Șișcov Piotr (f.d.26); prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 03.10.2017 a fost dispusă efectuarea expertizei auto-tehnice în vederea stabilirii defecțiunilor tehnice în sistemul de ghidare și sistemul de frânare al automobilului de model „Ford Courier”, cu n/î XXX (f.d.42), fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, cererea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în mărime de 12223 lei, urmează a fi respinsă.

5. La data de 28 februarie 2019, împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea cheltuielilor judiciare, cu menținerea sentinței, invocând că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală și neîntemeiat a respins cererea privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal consideră că acesta este neîntemeiat din următoarele considerente.

Colegiul reține că, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel, doar în partea în care a fost respinsă cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

Potrivit notei de cheltuieli judiciare (f.d.97), procurorul a indicat că acestea constituie suma de 12223 lei.

Prima instanță, examinând cauza penală de față, prin sentința din 14 august 2018, a admis cererea procurorului și a dispus încasarea din contul inculpatului Starciuc Vasile în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 11140 lei.

Potrivit art.385 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunea privind cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Consecvent, potrivit art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și *motivată*, iar conform art.395 alin.(5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentințelor de condamnare sau achitare ori de încetare a procesului penal trebuie să conțină motivele pe care este întemeiată hotărârea instanței cu privire la acțiunea civilă sau la repararea pagubei materiale cauzate de infracțiune.

Prin urmare, prima instanță, deși a dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 11140 lei, nu s-a referit în nici un fel asupra acestora în partea descriptivă a sentinței, adică nu și-a motivat soluția adoptată în această parte, de

ce a considerat oportun ca suportarea cheltuielilor judiciare să fie puse pe seama inculpatului, de ce anume suma de 11140 lei și din ce este compusă aceasta, dacă acuzatorul a solicitat încasarea a 12223 lei.

Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2018, a fost casată sentința în partea cheltuielilor judiciare și respinsă cererea acuzatorului.

În recurs, acuzatorul solicită casarea deciziei instanței de apel în partea cheltuielilor judiciare și menținerea sentinței, adică dispoziția privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 11140 lei, fără însă să justifice această sumă.

Or, în situația în care, prima instanță nu a indicat din ce este compusă suma de 11140 lei și nici procurorul în recurs nu aduce mai multă claritate, instanța de recurs nu poate să determine din oficiu care anume cheltuieli au fost incluse în suma dispusă spre încasare și subsecvent, nu poate verifica oportunitatea încasării lor.

Or, în situația descrisă, a priori nu poate fi făcută o analiză a cererii din recurs.

Colegiul penal reiterează prevederile art.430 pct.5) Cod de procedură penală, potrivit căroră, cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art.427 invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza respectivă.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, având în vedere că recurentul nu a respectat și nu și-a motivat recursul în condițiile prevăzute de art.430 pct.5) Cod de procedură penală, Colegiul penal nu se poate pronunța asupra problemei abordate, recursul urmând a fi respins ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2018, în cauza penală în privința inculpatului Starciuc Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la 08 august 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma